

Obce jako obce mohou sice v obcích druhých, kdež jsou v držení majetnosti, která jest základem práva sousedského, vykonávati právo volební, avšak majetnost uvnitř vlastního okresu obecního nedodává jim práva k volení.

Když jest naznačené jednání ukončeno, má ředitel komisie volební shromážděné voliče učiniti pozornými na důležitost voleb, má jim rozložiti vlastnosti potřebné, aby kdo mohl býti volen i vysvětliti jim jak se postupuje při hlasování a počítání hlasův; dále je má napomenouti, aby hlasy své dle svobodného přesvědčení bez všelikých samolibých a sobeckých vedlejších ohledův a takovým způsobem dávali, jak to dle svého nejlepšího vědomí a svědomí považují za nejúčinnější pro blaho obce.

Na to budtež voliči dle pořadí a posloupnosti, jak jména jejich v soupisu hlasův, (viz obrazec pod čís. 3.) na základě opraveného soupisu voličův zapsána jsou, vyvolání k oddání hlasu.

Obyvatelé mající právo voliti, kteří teprva po provolání jména svého přišli do shromáždění volebního, mají teprva, když celý soupis jest přečten, hlasovati.

Vyvolaný má vystoupiti a nahlas i zřetelně jmenovati tolik volitelných osob, kolik z toho volebního sboru, do něhož on vřaděn jest, má býti voleno údy výboru obecního a náhradníkův jejich. Každý má zejména udati, které osoby volí za údy výboru a které za náhradníky jejich.

Spisovatel soupisu hlasův zapisuje osoby od každého voliče jmenované do náležitých rubrik (viz vzorec pod číslem 3.) vedle jména volitelova. Současně se jména udaná v protivném čili kontrolním soupise (viz vzorec pod číslem 4.) tím způsobem zapisují, že při prvním hlasu, jež ten neb onen dostal co údy výboru nebo náhradník, jméno jeho vpiše se do přiměřené rubriky a v rubrice vedlejší (kdež jest počet hlasů) postaví se číslo 1., při druhém hlasu, jež dostane, číslo 2., při třetím hlasu číslo 3. atd.

Tak sestavené soupisy poskytují tu výhodu, že v soupisu hlasův vzhledem každého voliče získá se stálý prostředek kontroly o hlasování; v soupisu protivném ale, když hlasování se ukončí, výsledek jeho, totiž počet hlasův, které každý jednotlivec dostal, bez všelikého spočítávání (hledání summy) jest viditelným.

Kdyby sbor voličův žádal komisi volební, aby jemu předložila k volbě osoby za údy výboru neb náhradníky, může komise té žádosti vyhověti a sboru